

ποῦ τὸ μελέτησαν, δὲ μπορεῖ παρὰ νὰ φαίνεται γιγαντινόν.

Μὲ τὸ θάρρος καὶ τὸν ἐνθουσιασμό, ποῦ γιὰ τὴν ἰδέα σήμερα δουλεύει ὁ καθένας, ἔχοντας γιὰ στήριγμα καὶ ἔργα ἀθανάτων νεκρῶν, δὲ μπορεῖ παρὰ νὰ πετύχουμε καὶ γλήγορα νὰ βασιλέψῃ ἡ γλῶσσα μας, ποῦ ὅ' ἀνοιξῇ στὸ γένος καινούργιους ὁρίζοντες, μορφώνοντάς το σύμφωνα μὲ τὴν ἀλήθεια καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ σημερινοῦ πολιτισμοῦ.

22. 4)05.

ΕΙΡΗΝΗ Α. ΔΕΝΤΡΙΝΟΥ

ΚΟΡΦΙΑΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

(Ἀπὸ τὴ συλλ. γῆ τοῦ κ. Δ. Σπίγγου)

* Ἀνάμεσα σὲ δυὸ βουνά κλημά 'ναι φυτεμένο(*)
 Κάνει σταφύλι κόκκινο, κάνει κρασί μοσκάτο
 * Ὅσες μανάδες κι' ἂν τὸ πιοῦν, καμὶὰ παιδί δὲν κάνει,
 Νᾶχε τὸ πιῆ κ' ἡ μάνα μου νὰ μὴν εἶχε μὲ κάμη.
 * Ἀφόντις ἐγεννήθηκα ποτὲ καλὸ δὲν εἶδα.
 * Ὅλο στὰ ξένα προβατῶ, στὰ ξένα παραδέρνω
 Κ' ἐκεῖ στὰ ξένα πούμουνα, μεγάλο θέμα ὅπου εἶδα !
 Νὰ πάρῃ ὁ λύκος τὸ παιδί ἀπ' τὸ βυζὶ τῆς μάνας.
 Χίλιοι πεζοὶ-ν-ἀτρέξανε, χίλιοι καθαλαραῖοι,
 Κανένας δὲν ἀρρέβαρε, παρὰ ἡ καημένη ἡ μάνα
 Πῆγε ν' ἀρπάξῃ τὸ παιδί ἀπ' τοῦ θεριοῦ τὸ στόμα.
 « Φάε με λύκο ἐμένανε κι' ἀφῆσε τὸ παιδάκι
 Νὰ φᾶς κριᾶς καὶ κόκκαλο καὶ πάλαι νὰ σοῦ μείνῃ.»
 Κ' ἐκεῖ ἀποκρίθη τὸ παιδί ἀπ' τοῦ θεριοῦ τὸ στόμα
 « Φάε με λύκο ἐμένανε κι' ἀφῆσέ μου τὴ μάνα,
 Τί δντες ἐπούλιε τὸ κρασί, νερὸ τοῦδανε μέσα,
 Κι' ὠρkiζε τὸ παιδάκι τῆς λύκος νὰ τῆς τὸ φᾶῃ
 * Ὀντες ἐπούλιε τὸ τυρὶ, τοῦδαν' ἀσθέστη μέσα,
 Κι' ὠρkiζε τὸ παιδάκι τῆς λύκος νὰ τῆς τὸ φᾶῃ
 * Ὀντες ἐπούλιε τὸ ψωμί, τοῦδανε ἄμμο μέσα
 Κι' ὠρkiζε τὸ παιδάκι τῆς λύκος νὰ τῆς τὸ φᾶῃ.
 Φάε με λύκο, φάε με, κι' ἄφῆσέ μου τὴ μάνα,
 Νὰ φᾶς ἄρνι τρυφερ' ἄρνι καὶ τρυφερὸ κατσίκι....»
 Φεύγει καὶ πάει σπῆτι τῆς τὸ στήθι τῆς χτυπῶντας.

*) Τὸ τραγοῦδι σὴνεται ἔτσι στὸ χωριὸ "Αοι-Δοῦλοι.

βράχος στὴ δουλειά σου.
 — Τὸ χρέος μου μονάχα κάνω, μού λείπει ἀπότομα. Δὲν πρέπει νὰ τρώου ἀδικὰ τὸ ψωμί τ' ἀφεντικού.
 * Ἐβγαλε ἀπὸ τὸ ζουνάρι τοῦ ἑνα τσεκουρι κι' ἄρχισε νὰ μαστορέβῃ μιὰ λουτσίνα.
 — Μὰ δὲν ἔχεις γυναῖκα ; τὸν ρωτάω.
 — Ὅχι, μού κάνει μὲ λύπη, πέθαν' ἡ δυστυχημένη καὶ μᾶς ἀφῆσε, πᾶνε τώρα τρεῖς μῆνες.
 — Τὰ κακομοίρικα τὰ παιδιὰ, ψιθύρισα.
 Ὡστόσο ὁ φίλος μου ξέχασε κιόλα τις βαριές συλλογές καὶ βγήκεν ὄζω τραβῶντας μ' ὄρμη τὴν πόρτα.
 Σὰν ἔμεινα μονάχος ξέπαζα τὴν καλύβα, ποῦ μού φαίνονταν ἀκόμα πιὸ πένθημη. Μιὰ δυνατὴ μυρουδιά καπνοῦ μού πνιγε τὸ λαϊμό. Ἡ κοπελλοῦλα καθόντανε πάντα στὸ σκαμνάκι τῆς μὲ τὰ πόδια κρεμασμένα· κάθε τόσο ἀναστήκωνε στὴν πλάτη τῆς τὸ πουκάμισό τῆς κ' ἐκουνούσε τὴ φτώχῃ κούνια.
 — Πῶς σὲ λένε ; ρωτάω.
 — Οὐλέτα, μ' ἀποκρίνεται μ' ἀδύνατη φωνούλα.
 — Ἐπαψε ἡ μπόρα, κάνει μπαίνοντας ὁ δασοφύλακας· ἂν ὀρίζεις, ἀφεντικό, σὰς ξεβγάνω ἴσα μὲ

ΑΝΟΙΧΤΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Πρὸς τὸν κ. Ὑπουργὸ τῆς Παιδείας (sic)

Σοφολογιώτατε καὶ Μακροσκελέστατε κ. Ὑπουργέ,

Μὲ ὄλο τὸ σέβας ὑποβάλλω πρὸς τὴν Μακροσκελότητά σου, πῶς ἂν ἀντι νὰ διορθῶνεις τὸ Καταστατικὸ τοῦ Συλλόγου διορθῶνεις τὰ Σχολιά (ποῦ τάχα εἶναι δουλιὰ σου νὰ φροντίζεις) ἀπαγορεύοντας τις φυλλάδες τοῦ Μιστριώτη, θὰ ὠφελοῦσες πολὺ περισσότερο τὸ Ἔθνος. Σοῦ ὑποβάλλω τὴν ἀπαγόρευση, δίχως ὁμως νὰ ἐλπίζω. Καὶ νὰ γιατί. Ὁ καλὸς σου γιὸς μπῆκε ὡς ἀντίδικος παρὰνομα μέσα στὴ Βουλὴ. Ὅτα λοιπὸν ἕνας πατέρας τόσο παραγνωρίζει τὰ χρέη του πρὸς τὰ παιδιὰ του, ὥστε νὰν τοὺς ἀρχίζει τὸ στάδιό τους μὲ μιὰ παρανομία, δὲν εἶναι πιθανὸ πῶς θὰν τὸν παραζαλλίζον τὰ χρέη του πρὸς τὸ Ἔθνος. Ἴσως μάλιστα ἡ Μακροσκελότητά σου γελᾷ μὲ τὴν ἀπέραντη ἀπλκωσιά μου, ποῦ τὸ νομίζω δυνατὸ νὰ κακοκαρδίσεις ἴσα ἴσα τὸ Μιστριώτη, ἕνα ἀπὸ τὰ δικλечτὰ πρωτοπαλικάρα τοῦ Ντεληγιαννισμοῦ.

Τῆς Μακροσκελότητός Σου χυδαίστης δούλος
Γιάννης Τσικουρῆς

ΠΟΡΤΡΑΙΤΑ

ΧΩΡΙΣΜΟΣ

Στὸ παραθύρι μου—κρέμεται στὸ ἀκρογιάλι μου—τὸ χλωμὸ πορτραῖτο τῆς ξανθῆς νεότητος φαίνεται, στὸν Ἀπριλιτικὸν ἥλιο ποῦ βασιλεύει· ἕνα ἄσπρο μαντήλι σαλεύω κατὰ τῶν μαύρων μου βράχων τὸ περιγιάλι, κατὰ τὸν ἥλιο σου ποῦ φεύγει στὴ βάρκα, καὶ ἡ ἄσπρη νταντέλα τῶν μαύρων μου βράχων ἀνατριχιάζει ἀφρόκοπη.

Θλιμμένα, ἀγὰ τὰ χέρια σειοῦνε τὸ χαιρετισμό, καὶ τὸ κάτασπρο μαντήλι ἀστράφτει στὰ μάτια καὶ τὰ δακρυζέει, καὶ ἀπὸ μακρυνὰ τώρα σὰν πεταλούδας φτεροῦ φαίνεται, ποῦ στὸ χλωμὸ πορτραῖτο τοῦ πηραθυριοῦ μου τριγυρνᾷ, στὸ πορτραῖτο ποῦ γέρνει πρὸς τῆς γαλήνιας θάλασσας τὸν ἥσυχον καθρέφτη, ἐκεῖ νὰ ἰδῇ τὰ μάτια σου τὰ βουρκαωμένα καὶ πλεούμενα σὰ βάρη, καὶ τὰ χεράκια νὰ κινοῦν γιὰ πάντα τὸ ἄσπρο μαντήλι τοῦ χωρισμοῦ.

Ἡ ἄσπρη νταντέλα στοὺς μαύρους μου βράχους αἰώνια ἀσπρολογαίει μακραίνοντας, ζώνοντας τὰ πε-

ριγιάλια—καὶ πάντα τὸ χλωμάρωστο πορτραῖτο στὸ παράθυρό μου γέρνει τὸ κεφάλι τηράζοντας τὴν ἥσυχον θάλασσα, καὶ σειῶντας τὸ μαντήλι στὸ χέρι σὲ χαιρετάει. Τὸ πλοῖο μακρυνὰ δὲν ἐρξεν ἀραξοβόλι, καὶ τὸ ζῶσαν τοῦ Ἀπριλίου ἰδίκα τὰ ῥόδα γιὰ νὰ σὲ δεχτῇ, καὶ ἡ θάλασσα τὸ ἀγκάλιασε ὀλογάλανο στὸ φῶς τῆς, καὶ γὼ χλωμὸ πορτραῖτο στὸ παράθυρο γιὰ σένα πάντα ξομπλιάζω τὴν ἄσπρη νταντέλα τῶν μαύρων μου βράχων.

Στὸ μαυρονῆσι μου ἀσπρολογαίει ἀκόμα, καὶ τὸ ἄρωστο πορτραῖτον ἀγναντεύει ἀπ' τὸ παράθυρο, καὶ ἡ νταντέλα μακραίνει σ' ἀκρογιάλια, καὶ τὰ μαντήλια τοῦ χωρισμοῦ θὰ κινήσω σὲ κάθε ἀκρογιάλι νὰ σημαδεύουν σε, τὰ δάκρυα νὰ δακρυζέης. Ὡς καὶ τὸ ἀμπέλι ποῦ πυκνόφυλλο ἀγκυλιάζει τὸν ἐξώστη μου, καὶ πλέχει νταντέλα ὀλοπράσινη στὸ παράθυρο τοῦ χλωμοῦ πορτραῖτον, αἴθριο θυμὸ καὶ πόθο τὰ σταφύλια θὰ ὠριμάσῃ, καὶ τις ῥόγες τοῦ ἔρωτα θὰ δέσῃ μὲ κλαδιὰ πόθου γύρω ἀπὸ τὸ παράθυρο τοῦ χλωμοῦ μου πορτραῖτον, στὸ χωρισμὸ μας...

Μὰ ἐγὼ ξομπλιάζω πάντα τὴ νταντέλα τῶν μαύρων μου βράχων.—Τὸ πλοῖο τώρα δὲ φαίνεται, τὸ ἄσπρο μαντήλι ἐχάθη—στὸ μαυρονῆσι μου βλέπω τὸν ἥλιο σου... Τώρα τὸ χλωμὸ πορτραῖτο σὲ χαιρετάει μὲ τὴν ἄσπρη νταντέλα τῶν μαύρων του βράχων...

Καρδαμύλη.

ΣΠΗΛΙΟΣ ΠΑΣΣΕΑΓΙΑΝΝΗΣ

* Ὁ κύριος Κανονίδης νέος «πολὺ καθὼς πρέπει» καὶ εὐάνθρωπος τοῦ κόσμου συναντᾷ τὸ φίλο του κ. Φουκαρίδη, δημοσιογράφου μὲ δξία.

— Ὡ γιὰ σοῦ, ἀγκυπητέ μου ! ἔρχεται νὰ σοῦ δώσω μιὰ μπίρα ;

— Μετὰ χαρῆς, φίλτατέ μου, ἀποκρίνεται ὁ κύριος μὲ τὴν δξία, μὰ σοῦ κίνω τὴ δήλωσῃ ὅτι καὶ σήμερα δὲν ἔχω πεντάρα.

— Δὲν πειράζει, ἔχω ἐγὼ κάποιο τάλληρο.

— Μὰ δὲ μοῦ λές, βρε ἀεργέ, πῶς τὰ καταφέρνεις καὶ βρίσκεις πάντα μὲ παράδες ; Ποιὸ εἶναι ἐπὶ τέλους τὸ μυστικὸ σου ; ἐρωτᾷ μὲ κάποια ζήλια ὁ κ. Φουκαρίδης.

— Ἀπλούστατα, φίλε μου, δὲν πλερώνω ποτὲ τὰ παλιά μου χρέη !...

— Καλὴ' μὰ τὰ καινούργια ;

— Τὰ καινούργια' χρέη, ἀπολογεῖται ὁ «πολὺ καθὼς πρέπει» νέος, τὰ φέρνω καὶ γίνονται παλιά ...

τὴν ἄκρη τοῦ δάσου.
 Σηκώθηκα γιὰ νὰ φύγωμε.
 Ὁ Μπιρούκος πῆρε τὸ τουφέκι του καὶ ξέτασε τὴ γιόμοση.
 — Καὶ τὸ τουφέκι τί τὸ θέλεις ; τοῦ εἶπα.
 — Κάτου κεῖ, στὴν λαγκαδιὰ τοῦ Κόμπουλι, θάνω στοίχημα πῶς κόβουν ξύλα.
 — Καὶ μπορεῖς ν' ἀκούσης ἀπὸ δῶ ;
 — Ὅχι ἀπὸ δῶ, μὰ ἀπὸ τὴν αὐλή.
 Ἐκινήσαμε μαζὶ. Ἡ βροχὴ ἔπαψε· ἕνα πυκνὸ νερόπεπλο, ποῦ οἱ ἀστραπὲς διασκίζαν, τεντώνονταν στὸν ὀρίζοντα· πάνωθὲ μας, ὁ οὐρανὸς ἦταν σκοτεινὸς καὶ τὰστέρια πᾶσκίζαν χαριτωμένα νὰ ξεπροβάλλουν ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ σύνεφα τῆς βροχῆς.
 Ἀφινόμενα· στὴ φχαριστήσῃ ποῦ φέρνει ἡ μυρουδιά τοῦ βρεμένου ξύλου καὶ μὲ τὸ ν' ἀκούω τὸ μουσικὸ μουμουρίσμα τῶν σταλαματιῶν τοῦ νεροῦ καθὼς πέφτουν ἀπὸ τὰ φύλλα. Ὁ Μπιρούκος μ' ἀποτραβήξε ἀπὸ τὸ ξέχαμά μου.
 — Νὰ κεῖ κάτου, λείπει τεντώνοντας πρὸς τὴ δύση τὸ χέρι του, γιὰ δέστε τοὺς μασκαράδες διὰλεξαν καὶ τὸν καιρὸ.
 Μὰ γὼ δὲν ἀκουγα ἄλλο ἐξὸν ἀπὸ τὸ γλυκὸ ἀναστεινάγμα τοῦ διαβατάρικου ἀνεμιῦ, ἐξὸν ἀπὸ τὰ φύλλα ποῦ πέφτουνε.

— Τώρα τώρα τοὺς συγυρίζω, εἶπε φέρνοντας τὰμάξι μου.

— Ἄς ἀφήσουμε δῶ τὸ ντροσκι. Ἐρχομαι μαζὶ σου στὴ λαγκαδιὰ.

— Ὅπως ὀρίζετε, ἀφεντικό· σὰς γυρίσουμε σὰς ξεβγάνω.

Ἐκινήσαμε.

Ὁ δασοφύλακας βᾶδιζε ὀμπρὸς· μόλις δυνόμενα καὶ τὸν ἀκολουθοῦσα μέσα στὰ χαμόκλαδα καὶ τὰ χορτάρια, ποῦ μᾶς ἔρχονταν ὡς τὸ λαϊμό. Κάθε τόσο στέκονταν καὶ μούλεγε:

— Ἀκούς, ἀφέντη τις τσεκουριές;

Ὡστόσο ἐγὼ τίποτα, τσιμουδιά δὲν ἀκουγα. Ὑστερ' ἀπὸ λίγο βρισκόμαστε στὸ λαγκαδι. Ὁ ἀγέρας σάπασε κι' ἀκουσα καθαρὰ τοὺς χτύπους τοῦ τσεκουριοῦ.

Ἐκλουθήσαμε τὸ δρόμο μας μέσα στὰ χορτάρια· τὰ βρύα φουσκωμένα νερὸ βούλιαζαν στὶς πατησιές μας σὰ σφουγγάρι, ποῦ στύφτει.

Ἐνα κούφιο τρίξιμο, ποῦ βάσταζε πολὺ, χτύπησε στὸ αὐτί μου.

— Πᾶει, κάνει ὁ Μπιρούκος, τὸκοψαν.

Λίλο-λίγο ὁ οὐρανὸς ξαστέριαζε· εἴμαστε τώρα στὴν ἄκρη τοῦ λαγκαδιοῦ.